

Uitspraak nr. 79 van de Verbondscommissie Samenloop inzake "lekkende olietank"

Betreft: AVB-verzekering / W.A.-motorrijtuigverzekering

Partijen: Verzekeraar A

en

Verzekeraar B

Verzekeraar A en Verzekeraar B hebben zich ter verkrijging van een uitspraak van de Verbondscommissie Samenloop tot deze commissie gewend ter beslechting van een geschil dat tussen partijen is gerezen.

Feitelijke gegevens

Op 12 en 13 april 1991 zijn op het bedrijfsterrein van de firma X B.V. te Vorstenbosch door de heer X Jr. met behulp van een mobiele kraan twee ondergronds gelegen dieselolietanks uitgegraven en bovengronds op een in aanbouw zijnde bak geplaatst. De bak was op dat moment nog niet vloeistofdicht.

De tanks waren op dat moment leeg. Beide tanks zijn op 15 april 1991 omstreeks 12.00 uur gevuld met dieselolie. Omstreeks 15.15 uur diezelfde dag constateerde de heer X-Sr. dat één van beide tanks lek was waarna hij onmiddellijk een houten prop in het lek van de tank sloeg. Diezelfde middag nog werd de tank leeggepompt en werd het lek dichtgelast.

de firma X B.V. werd een week later aansprakelijk gesteld door zijn buurman voor de schade tengevolge van bodemverontreiniging door olie.

de firma X B.V. had voor de kraan een W.A.-Motorrijtuigverzekering gesloten bij Verzekeraar B en zijn aansprakelijkheid voor bedrijven en beroepen had hij bij Verzekeraar A verzekerd.

Partijen verschillen van mening over de vraag wie dekking dient te verlenen.

Het geschil

In zijn memorie van eis stelt Verzekeraar A onder meer:

"Met Verzekeraar B verschillen wij van mening over de vraag wie in de hieronder nader te omschrijven casus (primair) dekking moet geven.

In overleg met Verzekeraar B is besloten dit geschil ter beslechting aan de Verbondscommissie voor te leggen. Verzekeraar B treedt in deze zaak op als WAM-verzekeraar van een mobiele kraan, eigendom van de firma X B.V. , terwijl Verzekeraar A de AVB-verzekeraar is - althans op de datum van de onderhavige gebeurtenis was - van genoemd transportbedrijf.

Op vrijdag 12 en zaterdag 13 april 1991 zijn op het bedrijfsterrein van onze gezamenlijke verzekerde met behulp van de bij Verzekeraar B verzekerde kraan een tweetal tot dat tijdstip

ondergronds gelegen dieselolietanks met een inhoud van ieder 6000 liter uitgegraven en vervolgens eveneens met behulp van de bewuste kraan bovengronds op stalen steunen in een daartoe geconstrueerde vloeistofdichte bak geplaatst. De tanks waren op dat moment leeg. Na plaatsing zijn de beide tanks op maandag 15 april 1991 omstreeks het middaguur gevuld met dieselolie.

Diezelfde middag constateerde de directeur van de firma X B.V. dat een van de beide tanks lekte. Na een noodafdichting is de betreffende tank nog dezelfde dag leeggepompt en vervolgens is het gat dichtgelast.

Onderzoek achteraf heeft uitgewezen dat het gat in de tank is ontstaan doordat de machinist van de kraan bij het uitgraven en bovengronds plaatsen van de tank op enig moment met de bak van de kraan de bodem van de tank heeft geraakt en daardoor heeft beschadigd. Hoewel het aanvankelijk leek dat door het weglopen van de dieselolie geen (bodem) verontreiniging bij derden was opgetreden werd de firma X B.V. een week later door de politie benaderd in verband met het feit dat door dieselolie - afkomstig van het terrein van verzekerde - bodem- en/of oppervlaktewaterverontreiniging was opgetreden bij een buurman, de heer Y.

Nadat de firma X B.V. door de heer Y aansprakelijk was gesteld voor de schade (bestaande uit onderzoeks- en opruimkosten) heeft de firma X B.V. deze aansprakelijkstelling in eerste instantie doorgeleid aan Verzekeraar B.

Verzekeraar B. heeft na een onderzoek te hebben laten instellen bij brief van 02-08-1991 bericht dat deze schade niet onder de dekking van de bij hem lopende werkmaterieelverzekering valt omdat - zakelijk weergegeven - de schade niet met of door de bij hem verzekerde mobiele kraan is veroorzaakt, doch het gevolg is van het (laten) vullen van een lekke tank, hetgeen in zijn ogen tot dekking op de bij Verzekeraar A lopende AVB-verzekering dient te leiden.

Vervolgens is de zaak bij Verzekeraar A gemeld, waarop Verzekeraar A teneinde de heer Y niet de dupe te laten worden van de discussie tussen verzekeraars - tot uitkering is overgegaan, hetgeen in totaal aan uitgaven heeft gevergd een bedrag van f 14.511.97.

Na deze schaderegeling met de benadeelde te hebben geëffectueerd heeft Verzekeraar A zich tot Verzekeraar B gewend met het verzoek om tot restitutie van de door Verzekeraar A aan de benadeelde uitgekeerde bedragen over te gaan.

De discussie heeft zich vervolgens toegespitst op de vraag wat nu de rechtens relevante oorzaak van de schadelijke gebeurtenis is, het met de kraan lekstoten van de op dat moment lege dieselolietank (standpunt Verzekeraar A), dan wel het vervolgens doen vullen van een tank die - naar eerst later is gebleken - op het moment van vullen lek was (standpunt Verzekeraar B).

Daar partijen in deze controverse geen consensus hebben kunnen bereiken is overeengekomen het geschil ter beslechting aan de Verbondscommissie Samenloop voor te leggen. Daarbij is er tussen betrokken verzekeraars geen verschil van mening over dat wanneer volgens de Verbondscommissie de relevante oorzaak het stukstoten van de tank met de bak van de kraan zal blijken te zijn sprake is van schade met of door een motorrijtuig veroorzaakt, zodat in dat geval de bij Verzekeraar B gesloten werkmaterieelpolis dekking dient te bieden en de bij Verzekeraar A

lopende AVB-polis geen dekking biedt vanwege de in de voorwaarden opgenomen uitsluiting van het motorrijtuigrisico.

Zou daarentegen geoordeeld (moeten) worden dat het vullen van de tank als oorzaak van de verontreiniging heeft te gelden dan is evenzeer evident dat de WAM-polis van Verzekeraar B geen en de AVB-polis van Verzekeraar A wel dekking biedt.

Wij zien de uitspraak van de Verbondscommissie Samenloop in deze met meer dan normale belangstelling tegemoet".

In zijn memorie van antwoord stelt Verzekeraar B onder meer:

"Met Verzekeraar A verschillen wij van mening over de vraag, welke polis in de betreffende casus dekking moet geven.

Het schade-evenement ontstond op 12-04-1991 en 13-04-1991, toen bij werkzaamheden door Verzekerde de firma X B.V. met de kraan twee hem in eigendom toebehorende ondergronds gelegen tanks uitgegraven en bovengronds op stalen steunen op een in aanbouw zijnde vloeistofdichte bak geplaatst werden. Tijdens deze werkzaamheden heeft verzekerde met de stalen bak van de kraan de bodem van een der tanks geraakt en beschadigd.

De tanks waren op dat moment leeg.

Op 15-04-1991 heeft verzekerde de tank met dieselolie gevuld. Toen verzekerde merkte, dat een der tanks lek was, heeft hij dit lek middels een houten prop gedicht en later op die dag is het gat dichtgelast. Op 20-04-1991 wordt verzekerde door de politie benaderd in verband met bodemverontreiniging door olie bij de heer Y.

De schade aan de tank bedraagt volgens expertise f 150,--.

In geschil is nu, zoals reeds gezegd, welke polis dekking moet geven voor de schade tengevolge van de bodemverontreiniging ten bedrage van f 8.221,60,-- de AVB-polis bij Verzekeraar A dan wel de Landmateriaalpolis bij Verzekeraar B.

Wij doen in dezen een beroep op art. a van de Algemene Verzekeringsvoorwaarden, die ten grondslag liggen aan de dekking van de kraan. In dit artikel wordt, kort samengevat, gesteld dat schade veroorzaakt door het gevaarsobject aan goederen van verzekerde alsmede de daaruit voortvloeiende schade, vergoed wordt mits en voor zover de schade niet onder een andere verzekering valt. Dit laatste is echter ons inziens wel het geval, met name de AVB-polis.

Bovendien zijn wij van mening, dat door het vullen van de tank met olie door verzekerde een nieuw feit gecreëerd is. De aard van de schade, de milieuschade, is toe te rekenen aan dit feit.

Zoals Verzekeraar A u reeds schreef met haar brief van 27-10-1994, zijn wij met hen niet tot consensus kunnen komen over de vraag, welke polis dekking moet geven. Wij besloten tenslotte ons probleem aan u voor te leggen.

Wij zouden het zeer op prijs stellen van u te mogen vernemen welk standpunt u in dezen inneemt".

Overwegingen van de Commissie

Dit geschil is als samenloopgeschil aan de commissie voorgelegd overeenkomstig artikel 2 lid 2 van haar reglement op grond waarvan de commissie dit geschil in behandeling neemt.

De commissie stelt vast dat het geschil tussen partijen zich toespitst op de vraag wat rechtens de relevante oorzaak van de schade is.

De commissie is bereid haar oordeel over deze rechtsvraag te geven nu beide partijen de commissie hierom verzoeken.

De commissie constateert aan de hand van het overgelegde feitenmateriaal dat er in dit geval sprake is van een combinatie van schadeveroorzakende feiten.

Tussen partijen staat vast dat X Jr. tijdens het uitgraven van de olietanks op enig moment met de stalen bak van de kraan de bodem van een der tanks heeft beschadigd.

De commissie stelt vast dat de WA-motorrijtuigverzekering van Verzekeraar B dekking biedt voor schade die aan derden is toegebracht met of door de kraan.

De commissie stelt vast dat de beschadigde tank nadat hij was opgegraven, werd geplaatst op een nog in aanbouw zijnde bak, die nog niet vloestofdicht was gemaakt.

Vervolgens werd de tank na verloop van twee dagen gevuld en werd het lek ongeveer drie uur na het vullen geconstateerd op een moment dat een aanzienlijke hoeveelheid brandstof uit de tank en de bak in de bodem was gevloeid.

De commissie is van oordeel dat X-Sr. kan worden verweten te hebben nagelaten de uitgegraven tank te controleren op mogelijke beschadigingen, terwijl bovendien de beschadigde tank werd geplaatst in een speciaal voor de tank geconstrueerde vloestofdichte bak, die voor het beoogde doel nog niet gereed was en dus ook nog niet geschikt was voor de opvang van mogelijk uit de tank wegvloeiende dieselolie.

Voorts staat vast dat de lekkage pas werd ontdekt toen een aanzienlijke hoeveelheid dieselolie was weggelekt, zodat tevens sprake is geweest van onvoldoende oplettendheid bij het vullen van de tank.

Op grond van het bovenstaande stelt de commissie vast dat de bodemverontreiniging voor een groot gedeelte hieraan kan worden toegerekend.

De commissie constateert dat de AVB-verzekering van Verzekeraar A dekking biedt voor deze aansprakelijkheid van de firma X B.V.

De commissie overweegt dat de hiervoor geschetste omstandigheden gezamenlijk tot de uiteindelijke schade hebben bijgedragen, waarbij de fouten van X Sr. afgezet tegen de fout van X Jr. in overwegende mate tot het ontstaan van de schade hebben geleid, zodat de onderlinge schuldverhouding als volgt dient te worden bepaald:

de schuld van X Sr. verhoudt zich ten opzichte van de schuld van X Jr. als 2 : 1.

Het verweer van Verzekeraar B op artikel a van zijn Algemene Voorwaarden, waarin wordt gesteld dat schade die onder een andere verzekering valt niet wordt vergoed, treft geen doel aangezien 1/3 van de totale schade uitsluitend onder de dekking van Verzekeraar B valt en niet onder de polisdekking van Verzekeraar A, vanwege de daarin opgenomen uitsluiting voor schade toegebracht met of door motorrijtuigen.

Conclusie

De commissie concludeert dat de dekking voor de in het geding zijnde aansprakelijkheid voor 2/3 gedeelte onder de AVB-polis valt en voor 1/3 gedeelte onder de WAM-polis.

Bindend advies

De commissie geeft als bindend advies dat Verzekeraar A $\frac{2}{3}$ van de schade voor zijn rekening dient te nemen en Verzekeraar B $\frac{1}{3}$ van de schade.

Den Haag, 15 maart 1995

De Verbondscommissie Samenloop

De voorzitter,

De secretaris,

mr. H.J. te Winkel

mw.mr. W.H. Quaadvlieg-Meijer